

PRZEGLĄD TECHNICZNY

TYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM TECHNIKI I PRZEMYSŁU.

TREŚĆ. Ś. p. Adam Braun.—*Milkowski B.* O ramach wieloprzęsłowych.—I-szy Powszechny Polski Zjazd Mierniczy.—Bibliografia.—Ciekawe uszkodzenia pompy odśrodkowej.
Architektura. *Domaniewski Cz.* Politechnika a odrodzenie kraju.—Sprawozdanie z działalności Koła Architektów za r. 1918 —Związek budowniczych polskich [dok.].—W sprawie soboru na placu Saskim.—Bibliografia.
Komunikacje. W sprawie przebudowy węzła kolejowego warszawskiego.—*Nestorowicz M.* Naturalna powinność drogową we Francji [dok.].—*Steciewicz J.* O warunkach rzeczywistnienia potrzebnej długości toru dróg żelaznych w Polsce [c. d.].
Elektrotechnika. *Wysocki S.* Elektrownie publiczne w Poznańskim, Prusach Królewskich i Książęcych i na Śląsku Górnym [c. d.].—Uchwały Koła Elektrotechników w sprawie prądów ziemnych w Warszawie.
 Z 10-ma rysunkami w tekście.

WSPOMNIENIE POZGONNE.

Ś. p. ADAM BRAUN.

Z szeregu b. redaktorów, którzy w ciągu czterdziestu czterech lat ubiegłych prowadzili *Przegląd Techniczny*, po zmarłych: w r. 1894 Józefie Grabowskim a w r. 1910 Jakubie Heilpernie, ubył poprzedzający ich w redaktorstwie Adam Braun, zmarły w Warszawie w d. 6 stycznia r. b.

Urodzony w r. 1844, kończył gimnazjum w Warszawie, brał udział w powstaniu 1863 r. i był więziony w Chęcinach; wykształcenie techniczne pobierał w Gandawie. Jako inżynier pracował przy budowie kolei podkarpackich a w roku 1874 wszedł do biura technicznego dyrekcji dr. ż. W. W. i W. B. Przez długi szereg lat był inżynierem referentem w dyrekcji tych dróg a po otrzymaniu emerytury, zmęczony pracą biurową, szukał odpoczynku w pracy swobodniejszej, w dziedzinach ogrodnictwa i pszczelarstwa.

Na polu piśmiennictwa technicznego działalność swą rozpoczął w *Przeglądzie Technicznym*, w pierwszym roku wydawnictwa, pisząc „O zachowaniu się żelaza i stali pod wpływem peryodycznie powtarzających się działań zewnętrznych“ (1875 r.) i „W kwestyi szyn“ (1875/6 r.). W tej ostatniej pracy wykazywał ważność kwestyi dla technika kolejowego i rozważał trudności nastrożające się przy praktycznym stosowaniu poglądów wyrażonych na zjeździe w Düsseldorfie w r. 1874. W r. 1877 podał dwa większe artykuły:

„Piecze cegielniane systemu Bocka“ i „Nowa dr. ż. górską w Szwajcaryi (Zurich-Uetli)“, a następnie wstąpiwszy do grona redakcyi zajmował się przygotowywaniem do druku prac nadsyłanych przez innych autorów. Dbaly o czystość języka i o słownictwo, w tę korektę redakcyjną wkładał wiele pracy i *Przegląd Techniczny* zawdzięcza mu staranną szatę zewnętrzną wielu rozpraw, wtedy drukowanych. Sam pisał dalej o kolejnictwie, podając przytem znaczną liczbę sprawozdań z różnych działów techniki, których spis znaleźć można w *Bibliografii 37-iu tomów P. T.* Edwarda Wawrykiewicza.

W początku 1884 r. przyjął Braun, z rąk ustępującego z redaktorstwa kolegi, tę redakcyjną *Przeglądu* i z cechującą go zawsze gorliwością zajął się redakcją i administracją wydawnictwa. Z inicjatywy jego zawiązała się w roku 1885 Spółka techników, na którą ówczesny wydawca a jeden z jej członków, Władysław Kronenberg, przejął swe prawa wydawnicze. Spółka ta, prowadząca do dziś wydawnictwo, przystosowując się do wymogów prawnych, zamienioną została w r. 1913 na stowarzyszenie p. n. *Kóło popierania wydawnictwa P. T. w W.* W uznaniu zasług Brauna, jako inicjatora dawnej spółki, pierwsze ogólne zebranie członków Koła obwołało go, w myśl § 4 Ustawy, członkiem honorowym Koła.

W sprawie zespolenia techników polskich uwzględniła się również działalność zmarłego. Gdy obejmował redakcję, technicy tutejsi, nie znający oprócz *Przeglądu Technicznego* innego łącznika, zbierali się w prywatnym gronie, jakie się utworzyło wokół Józefa Spornego w Resursie Obywatelskiej. W r. 1889 grono to, przy współudziale Brauna, przeniosło się do stworzonego w Warszawie z inicjatywy Władysława Kiślańskiego Oddziału Towarzystwa Popierania Przemysłu i Handlu. Do pierwszego zarządu tego Oddziału należał Braun w charakterze sekretarza. Technicy utworzyli następnie w łonie Oddziału Sekcję Techniczną, jednocząc się w niej aż do powstania w r. 1898 Stowarzyszenia Techników w Warszawie.

W r. 1890 stan zdrowia nie pozwolił Braunowi zajmować się dalej kierownictwem *Przeglądu*. Pracując w innych dziedzinach nie przestał uprawiać piśmiennictwa i w r. 1911 wydał broszurę p. t. „Z dziejów bartnictwa w Polsce. W sprawie art. 3 ustaw bartnych Mazowieckich z r. 1901“.

Ciężkich przeżyć czasów wojennych nie przetrwał nawałtami pracą i wiekiem organizm i 10 stycznia r. b. odprowadziliśmy na cmentarz Powązkowski śmiertelne szczątki b. Redaktora *Przeglądu*, głosząc imieniem Koła Spółniaków i Redakcyi, nad otwartym grobem:

Cześć pamięci zasłużonego technika polskiego!

STATYKA BUDOWLANA.

O ramach wieloprzęsłowych.

Podał B. Milkowski, inż.

W poprzednim mym artykule „Przyczynek do teoryi układów niewyznaczalnych“ (patrz *Przegl. Techn.* z r. 1916, №№ 29 i 30) starałem się wykazać, że wszelkie tego rodzaju zadania rozwiązują się przez umiejętne zastosowanie kilku bardzo prostych twierdzeń o geometrycznych własnościach

odkształceń. Do zadań nieobjętych dotąd przeciętnym podrechnikiem statyki budowlanej należą układy ramowe i łuki wieloprzęsłowe. Układy tego rodzaju spotykamy już w starożytności jako wiadukty kamienne, a w ostatnich czasach w budowach żelazo-betonowych, które, mówiąc nawiasem, prawie wszystkie są statycznie niewyznaczalne. Z tych względów uważam, że zwięzłe przedstawienie teoryi ram wieloprzęsłowych powinno być na czasie. Jako punkt wyjścia obrałem również geometryczne własności odkształceń, które już ze względu na stosowane znakowanie musiało być tu w krótkości przytoczone. Nie mogłem również pominąć wzorów dla belek ciągłych, gdyż, jak niżej zobaczymy, sta-